
**Informe sobre el monitoratge del diagnòstic
de la infecció pel VIH a Catalunya. 2014**

**Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual
i Sida de Catalunya (CEEISCAT)**

1. Proves diagnòstiques del VIH fetes a la xarxa de laboratoris clínics de Catalunya.

El número de proves realitzades a la xarxa de laboratoris hospitalaris i d'atenció primària que notifiquen voluntàriament la realització de les proves del VIH (queden excloses les proves realitzades per al cribratge de donacions sanguínies) ha anat incrementant cada any i la taxa de proves positives ha anat disminuint, no obstant, els dos darrers anys el número de proves realitzades ha disminuït (veure taula 1). Durant l'any 2013 es van realitzar 263.882 proves, amb un percentatge de proves positives del 0,7%. La taxa de proves per 1.000 habitants va ser del 35,7.

Taula 1. Número de proves realitzades a la xarxa de laboratoris clínics de Catalunya i taxa de proves positives per any.

Any	Nº de proves	% proves positives
1993	26.168	10,4
1994	54.225	7,74
1995	65.699	5,25
1996	72.893	4,57
1997	74.278	3,66
1998	117.964	2,63
1999	121.914	2,66
2000	132.966	2,29
2001	145.116	2,02
2002	177.660	1,37
2003	187.076	1,02
2004	213.957	0,90
2005	217.024	0,87
2006	254.210	0,81
2007	272.853	0,85
2008	293.304	0,85
2009	300.978	0,78
2010	305.131	0,74
2011	343.704	0,97
2012	271.293	0,71
2013	263.882	0,70
TOTAL	3.912.295	1,42

2. Proves diagnòstiques del VIH fetes als centres de diagnòstic i consell assistit.

A Catalunya hi ha 12 centres que ofereixen junt amb el consell assistit la realització de la prova de manera voluntària, gratuïta, anònima i confidencial. Aquests centres estan localitzats a Barcelona (ACASC, CJAS, Projecte dels Noms-Hispanosida, SAPS, Àmbit prevenció, Stop Sida i Gais Positius), Sabadell i Terrassa (Actua Vallès), Lleida (Associació Antisida de Lleida), Girona (ACAS Girona), Tarragona (Associació Comunitària de Salut Sexual del Camp de Tarragona, Creu Roja Tarragona). El test està subvencionat pel Departament de Salut.

Des de l'any 1994 i fins al 2013 s'han realitzat en aquests centres 63.083 tests, amb un total de 1.551 positius detectats (2,46%). El número de tests ha anat incrementant en els darrers anys, disminuint, però, la taxa de proves positives (veure taula 2).

Taula 2. Número de proves realitzades als centres alternatius i taxa de proves positives per any.

Any	Nº de proves	% proves positives
1994	141	9,93
1995	719	4,03
1996	1.007	3,28
1997	894	3,36
1998	1.000	3,50
1999	792	3,91
2000	629	2,54
2001	1.025	3,32
2002	915	3,39
2003	941	3,83
2004	1.141	4,03
2005	1.575	2,29
2006	1.861	2,42
2007	3.752	2,00
2008	4.431	2,80
2009	6.423	2,10
2010	7.783	2,30
2011	8.189	2,10
2012	9.960	2,21
2013	9.905	2,09
TOTAL	63.083	2,46

En l'any 2013, més del 80% de les persones que van fer-se la prova diagnòstica van ser homes. Tant en els homes com en les dones, el grup d'edat que es va realitzar més proves diagnòstiques va ser el comprès entre els 20 i els 35 anys.

Amb la introducció de la prova ràpida a finals de 2006, s'ha incrementat la demanda de la prova en els centres alternatius de diagnòstic i consell assistit (taula 5). Si es compara el número de proves del 2007 respecte al número de proves realitzades el 2006, s'observa un increment del 102,9%. El número de proves realitzades segueix incrementant cada any. Si es compara el 2013 respecte el 2006, el increment observat és del 432,2%.

3. Diagnòstic tardà de la infecció del VIH a Catalunya.

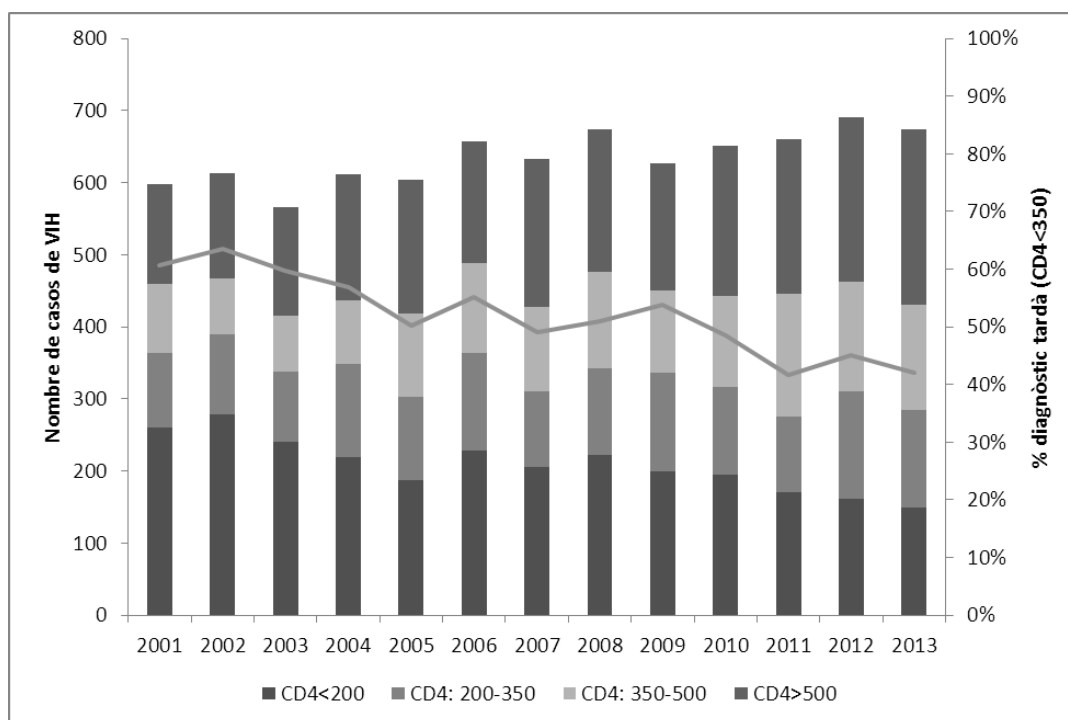
Es considera diagnòstic tardà de la infecció pel VIH quan la xifra de limfòcits CD4 al moment diagnòstic és inferior a $350 \times 10^6/l$. A més es considera diagnòstic tardà amb malaltia avançada quan el recompte de CD4 és inferior a $200 \times 10^6/l$.

L'any **2013**, del total de diagnòstics de VIH declarats l'any 2013 amb la informació sobre el recompte de limfòcits CD4 (89%, 674/754), el **42%** van presentar un diagnòstic tardà i el 22%, un diagnòstic tardà amb malaltia avançada.

La proporció de diagnòstic tardà va ser superior en les dones que en els homes (56% i 43%, respectivament) i va augmentar amb l'edat: del 20%, en menors de 25 anys; del 40%, entre els 25 i els 44 anys; i del 63%, en els majors de 45 anys. Respecte a la via de transmissió, la major proporció de diagnòstic tardà es va observar entre els UDVP (58%) i seguit dels homes i dones heterosexuales (56%, en ambdós casos). Els homes que tenen sexe amb altres homes són els que presenten menys diagnòstic tardà (38%).

S'observa una disminució del diagnòstic tardà de la infecció per VIH, que passa del 61%, el 2001, al 42% el 2013.

Figura 1. Evolució del diagnòstic tardà del VIH a Catalunya, 2001-2013





CONCLUSIONS

- El nombre de proves diagnòstiques del VIH realitzades a la xarxa de laboratoris de Catalunya ha anat augmentant de manera progressiva, passant de les 26.168 en el 1993 a les 263.882 en el 2013.
- Les proves realitzades en els centres alternatius de diagnòstic han incrementat força en els últims anys, sobretot després de la introducció de la prova ràpida, passant de 914 proves realitzades el 2003 a 9.905 proves durant el 2013.
- Tot i que el nombre de proves realitzades ha anat incrementant, la taxa de proves positives no ha variat de forma significativa. És important, doncs, incidir més en les poblacions de risc.
- En els darrers 10 anys, la proporció de persones amb un diagnòstic tardà ha disminuït, tot i que l'any 2013 encara es manté elevat. Els homes heterossexuals i els UDVP són els grups que presenten major percentatge de diagnòstic tardà.